

T.C.
TEKİRDAĞ VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü
ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ

A KİTAPÇIĞI

2018-2019 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ 9. SINIF 1. DÖNEM TELAFİ SINAVI

Adı ve Soyadı :

Okulu :

Sınıfı :

Öğrenci Numarası :

SORU SAYISI : 25

SINAV SÜRESİ : 40 Dakika

ÖĞRENCİLERİN DİKKATİNE!

- 1- Öğrenciler sınav kurallarına ve salon görevlilerinin tüm uyarılarına uymak zorundadır.
- 2 - Sınıf öğrenci yoklama listesinde belirtilen sınıfta ve sıra numarasında oturunuz.
- 3- Soru kitapçığının sayfalarını kontrol ediniz, baskı hatası var ise değiştiriniz.
4. Kitapçık türünü cevap kâğıdındaki ilgili alana kodlayınız.
5. Cevap kâğıdı üzerindeki kodlamaları kurşun kalemle yapınız.
- 6- Soru kâğıdında yapılıp cevap kâğıdına işaretlenmeyen cevaplar geçersiz sayılacaktır.
- 7-Sınav evrakını tam teslim etmeyenlerin sınavı geçersiz sayılacaktır.

A

1.

Ali ile İhsan Ankara'da beraber askerlik yapmaktadırlar. Annelerinden aldıkları mektupları okurlar. Ali'nin annesi mektuba şöyle başlamıştır: “ Duaynan büyüttüğüm, türküyne yürüdüğüm, gardan gıştan gayırdığım, bazlımaynan doyurduğum yavrım.”

İhsan'ın annesi ise mektubuna: “Oğlum Ehsan! Ana heyran nasılsan? Ne haldasan? Biz seni aramasah, sormasah sen bizi ne arisan ne de sorisan; bizi merahta birahtısan.” diye başlamıştır.

Mektupların söyleyişindeki farklılık hangisine örnek gösterilebilir?

- A) Ağız
- B) Şive
- C) Lehçe
- D) Argo
- E) Jargon

2.

Ağabey, dedi, buradan bana benzer birtakım adamlar geçti mi? Bana benzer adamlar... Bütün insanlar birbirine aşağı yukarı benzemez mi? Bana benzer adamlar ne demekti?

Metinde geçen altı çizili söz grubunun anlam bakımından karşıtı hangi seçenekte verilmiştir?

- A) Beni baştan aşağı böyle süzdü.
- B) Topu topu kırk küsür tarlam var.
- C) Hemen hemen bütün sorular bitti.
- D) Kısa sürede az çok tanıdım yeni sınıftakileri.
- E) Tam tamına iki saattir kapıda bekliyorum.

3.

Orhan Pamuk, Nobel Edebiyat Ödülü'nü aldığı törendeki konuşmasında “Hikâye anlatmak için değil, hikâye kurmak için yazıyorum. Hep gidilecek bir yer varmış ve oraya tıpkı bir rüyadaki gibi bir türlü gidemiyordum duygusundan kurtulmak için yazıyorum” demiştir. Sanatçı Kara Kitap adlı romanında Boğaz'ın sularının çekildiği zamanı, Benim Adım Kırmızı'da ise 1591 yılının karlı kış günlerini, nakış sanatını ve bir cinayetin gizemini anlatmıştır.

Yazarı eseri yazmaya iten sebep nedir?

- A) Hayalini kurduğu dünyaya az olsun ulaşmak.
- B) Hayallerini gerçeğe dönüştürmek.
- C) Kendini mutlu hissetmek.
- D) Saklı kalmış tarihi gerçeklikleri aydınlatmak.
- E) Hayal gücünün sınırlarını zorlamak.

4.

Uzun zaman önce, bir gün bir çay bahçesinde üç beş kişi ile konuşuyorduk. Ben, bilmem hangi ünlü hikâyecimizin eserlerinden hoşlanmadığımı söyledim. Oradakilerden biri kızdı: “Siz ne hakla beğenmiyorsunuz o hikâyeciyi?” dedi. Önce şaşırdım, ne diyeceğimi bilemedim. Evet, ne hakla beğenmiyordum ben o hikâyeleri? Benim de herkes gibi onu göklere çıkarmam gerekmez miydi? Sonra düşündüm: Beğenmemeye hakkım yoksa beğenmeye neden olsun?

Bu sözleri söyleyen kişinin üzerinde durduğu asıl konu nedir?

- A) Toplumların ortak beğenilerinin dışına çıkılamaması
- B) Herkesin tanıdığı bir yazarın beğenilme zorunluluğu
- C) Bir yazarın, eleştirildiği müddetçe üne kavuşması
- D) Yazar ve eser hakkında farklı değerlendirmelerin doğal olması
- E) Edebiyatı bilmeyenlerle tartışmaya girmenin gereksizliği

A

5.

“Jules Verne Denizler Altında 20 Bin Fersah romanında dev denizaltı Nautilus' u yarattı çünkü okurlarına denizler altındaki harika dünyayı tarif edebilmek istiyordu. Ay'a Yolculuk' taki roket, okurlarını dünyanın uydusuna götürdü. Nautilus, romandan 25 yıl sonra gerçeğe dönüştü.1886 yılında elektrikle çalışan ilk denizaltıya Nautilus adı verildi. Ay'a seyahat etmek için insanlığın daha seksen yıl çalışması gerekiyordu.

Metne göre edebiyatla bilim arasındaki ilişki nasıl açıklanabilir?

- A) Bilim-kurgu romanlarının bilimsel gelişmeye öncülük ettiği
- B) Edebiyatın bilimin temeli olduğu
- C) Bilim insanların mutlaka bilim-kurgu romanları okumaları gerektiği
- D) Bilimin edebiyata kaynaklık ettiği
- E) Edebiyatın amacının bilimin önünü açmak olduğu

6.

Toros eteklerinden bakınca ovaya, bir deniz görürsün, mavi. Dalgaları gibi olur. Ak bulutlar salınır yücesinde. Her yana yeşil bir halı serilmiş gibidir. Bu yüzden dünyanın en bereketli topraklarından biridir.

Metinde hangi isme yer verilmemiştir?

- A) Cins isim
- B) Soyut isim
- C) Topluluk ismi
- D) Özel isim
- E) Somut isim

7.

“Kar yağıyor kimi kürkü, kimi çizmesi, kimi lastiği, kimi çivili kundurası, kimi bastonu ile evine dönüyor.”

Metin hangisi ile devam ettirilirse ilahi bakış açısıyla yazılmış olur?

- A) Berbat şey şu kış, bakmayın şatafatına. İçimi hep hüzünle doldurur böyle yağan kar.
- B) Ortalık kararmadan evime dönmeliyim. Salmalıyım kendimi hülyalara, gerine gerine aşk hikâyeleri okumalıyım.
- C) Okuldan dönen çocuk da uçuşan kuşları izliyor. Buğday tanesi bulup bulamayacaklarını düşünerek.
- D) Etraf arabalar, yemek arayan kuşlar, okuldan eve dönmeye çalışan çocuklarla dolu.
- E) Hiç sevmem kar yağmasını sokaklarda yaşayan insanlar gelir hep aklıma.

8.

“Çölde yolculuk eden iki arkadaş hakkında bir hikâye anlatılır. Yolculuğun bir aşamasında tartışırlar ve biri diğerine tokat atar. Tokadı yiyen canı yanmasına rağmen kumun üzerine şöyle yazar: “ Bugün en iyi arkadaşım bana tokat attı.” Bir süre sonra bir vahada suya girerler. Tokadı yiyen boğulmak üzere iken arkadaşı onu kurtarır. Bu defa kaya parçasına şu sözleri kazır: “Bugün en iyi arkadaşım hayatımı kurtardı. Biri bizi incittiğinde bunu kum üzerine yazmalıyız ki bağışlama rüzgârı onu silebilsin. Ancak bize bir iyilik yapıldığında kayaya yazmalıyız ki, hiçbir rüzgâr onu yok edemesin.”

Metinde hangi değerlere vurgu yapılmaktadır?

- A) Adalet – empati
- B) Doğruluk – hoşgörü
- C) Sorumluluk – yardımseverlik
- D) Hoşgörü – vefa
- E) Vefa – güven

A

9.

“Cumartesi günü yatağında uzanmış kitap okurken odaya Eleni girdi. Avukat telefon etmişti, onu acele görmek istiyordu. Tramvayla gitti. Büro, bir buçuk yıldır hiç değişmemişti: aynı parlak ceviz masa, aynı meşin koltuklar, aynı avukat.”

Hangisi metinde kullanılan zaman ve mekân öğelerinden değildir?

- A) Hafta sonu
- B) Tramvay
- C) Adliye
- D) Ev
- E) Büro

10.

Önce çıkmalı. Amaçsızca tek başına sokaklarda dolaşmalı. Bir kahveye oturup demli bir çay içmeli. Sonra, hava kararınca yavaş yavaş eve dönmeli. Oturmalı, okumalı. Hep aşk hikâyeleri okumalı. İnsanların birbirini sevmeye buradan başladığını sanmalı. Kapanmalı, yalnızca kendini düşünen hayatına. Dışarıya burnunu bile uzatmamalı. Ne evsizi, ne hastayı, ne açığı, ne de acı çekenini düşünmeli. Salmalı insan kendini mutlu olacağı hülyalara.

Yazar mutluluğu nerede aramaktadır?

- A) Sokakta
- B) Bencillikte
- C) Kitaplarda
- D) İç dünyasında
- E) Sevgide

11.

I. Metin

“Ahırın avlusunda oynarken aşağıda gümüş söğütler altında görünmeyen derenin hüznü şırıltısını işitirdik. Evimiz iç çitin büyük kestane ağaçları arkasında kaybolmuş gibiydi.”

II. Metin

“Dönüp bakmak istedim. Belki de çok istediğim için dönüp bakamadım. Olabilir. Gökten bir kuş “ hişt, hişt” ederek geçmiştir. Arkamdan yılan, tosbağa, bir kirpi geçmiştir.”

Metinlerle ilgili olarak hangisi doğrudur?

- A) II. metinde diyalog tekniği kullanılmıştır.
- B) I. metin betimleyici anlatıma örnektir.
- C) Her iki metin de öyküleyici anlatım örneğidir.
- D) I. metinde kişiler betimlenmiştir.
- E) I. metin iç konuşma tekniğine örnektir.

12.

“Edebiyat, malzemesi dil, kaynağı yaşantılar ve hayal gücü olan bir yaratıcılık başka bir deyişle bir sanat dalıdır.”

Edebiyatın tanımına göre hangi metin edebiyatın hayal gücüne dayalı olduğunu kanıtlar?

- A) İşim gücüm budur benim
Gökyüzünü boyarım her sabah
Hepiniz uykudayken
Uyanır bakarsınız ki mavi
- B) İstanbul 918 teşrinlerinde
İzmir 919 Mayısında
Ve Manisa, Menemen, Aydın, Akhisar
Mayıs ortalarından haziran ortalarına
Kadar yuvarlandılar
- C) İstanbul'da, Boğaziçi'nde
Bir fakir Orhan Veli'yim.
- D) Gidersen kim sular fesleğenleri
Kuşlar nereye sığınır akşam olunca
- E) Kağnıları taşır kadınlar
Askerler hücumdadırlar
Bu uzun savaşı
Üzüntüyle bekler analar

A

13.

- I – Bir su yılanı göl boyunca hızla kaydı.
 II – Buna rağmen hızla kararıyordu hava.
 III – Başı periskop gibi suyun dışındaydı.
 IV – Vadiden çekilen güneş ışığı dağın zirvesinde parlıyordu.
 V – Onun hareketiyle canlanan göldeki sazlar titreşti.

Metnin anlamlı bir bütün oluşturması için sıralama nasıl yapılmalıdır?

- A) I – IV – V – II – III
 B) IV – III – I – II – V
 C) I – V – III – IV – II
 D) II – IV – I – III – V
 E) IV – II – I – III – V

14.

Bahar geldi. Küçük kasabanın üzerine kâbus gibi çöken kara gecede gökyüzünde ne ay ne de yıldızlar var. Kaldırımlar sessiz ve acılı. Evler köstebekler kadar çok. Boğucu bir şekilde iç içe geçmiş kasaba meydanındaki evler yas tutuyor. Sokak, matem giysilerine bürünmüş gibi.

Parçada ağır basan düşünceyi geliştirme yolu hangisidir?

- A) Tanık gösterme
 B) Örnekleme
 C) Karşılaştırma
 D) Benzetme
 E) Tanımlama

15.

“İyi bir öyküde serim, düğüm ve çözüm bölümleri rahatça bulunabilmeli. Bu öyküler merkeze bir veya birden fazla olay koyarak okuyucuya bu olayları anlatmalı. Hepsinden önemlisi okuyucunun yani bizlerin merak duygusunu diri tutmayı başarabilmeli.”

- I. Sait Faik Abasıyanık
 II. Memduh Şevket Esendal
 III. Ömer Seyfettin
 IV. Refik Halit Karay
 V. Anton Çehov

Öykü hakkındaki düşünceleri verilen bir okurun yazarlardan hangilerinin öykülerini sevmesi beklenir?

- A) I ve II
 B) II ve V
 C) III ve IV
 D) IV ve V
 E) I ve III

16.

Ağrı Dağı yürüyordu kaval sesinde. Ve uçurumlar, çığlar, ayaza gece, yıldızlar patlıyordu. Ay ışığı patlıyordu. Ahmet çalıyor, dağın soluğu, öfkesi büyüyordu. Dağ gittikçe öfkeleniyor, soluğu derinleşiyor, sıklaşıyor, bir iniyor, bir kalkıyor, paramparça oluyor, bütün hışmı, bütün ağırlığıyla dünyanın üstüne çöküyordu.

Bu parçanın anlatımında,

- I – Öyküleyici anlatımdan yararlanılmıştır.
 II – Kişileştirmeye başvurulmuştur.
 III - Devrik cümle kullanılmamıştır.
 IV – Tüm duyulardan yararlanılmıştır.
 V – Çevre betimlemeleri ağır basmıştır.

Verilen bilgilerden hangileri doğrudur?

- A) I – II – III
 B) II – III – V
 C) I – II – V
 D) II – IV – V
 E) I – IV – V

A

17.

Osman, Gökkurt'u kime sorduysa hep bir şeyler dinlemiştir. Gökkurt, doğanın anası, dağların muhafızıydı. Yüz yaşındaydı, ölümsüzdü, yarı insan yarı hayvandı. Asya'dan Anadolu'ya Türklerle göç etmişti. Gökkurt uluydu, Allah'ın Türklere gönderdiği bir hediyeydi. Bütün hayvanlardan daha büyüktü. Ayılar onun karşısında kedi kesilir, yaban domuzları onunla yüzleşmeye cesaret edemezdi. Gökkurt, insanlardan bile daha zekiye. Geleceği koklar, hissederdi. O, insanın bilmediğini bilir, görmediğini görürdü.

Altı çizili cümleden Gökkurt'un hangi özelliği çıkarılabilir?

- A) Koruyucudur
- B) Kutsaldır
- C) Cesurdur
- D) Önsezilidir
- E) Zekidir

18.

Kime İçini dökceğini bilmiyorsun.

Ağzında bakla islanmıyor. İçin dışın bir ama
bu, yanlış anlaşılabilir. İstemediğin bir anda
senin keyfini kaçırabilirler. Beni dinlesen iyi
olur.

Altı çizili söz gruplarından hangisi anlam özelliği bakımından farklıdır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

19.

Satıcı iskemlesine oturdu. Hasan'da

merakla karşısına geçti. Bu dört yanı duvarlı, tek kat, basık ve toprak evde öyle

canı sıkılıyordu ki... Bir ara nerede ve

kimlerle olduğunu unuttu anadiliyle sordu...

- Çiviler ağzına batmaz mı senin?

Altı çizili sözcüklerle ilgili hangisi doğrudur?

- A) I. sözcük özel ve somut bir addır.
- B) II. sözcük somuttur ve bir tek varlığı karşılar.
- C) III. sözcük bir topluluğu ifade eder ve soyuttur.
- D) IV. sözcük soyuttur ve çokluk ifade eder.
- E) V. sözcük bir tek varlığa ad olmuş somut bir sözcüktür.

20.

I. METİN

Çanakkale Savaşı, 1.Dünya Savaşı sırasında 1915-1916 yılları arasında Gelibolu Yarımadası'nda Osmanlı İmparatorluğu ile İtilaf Devletleri arasında yapılan deniz ve kara muharebeleridir.

II. METİN

Yedi cihana yeter yandıgın destan
Gök kubbe, ay, yıldız sana verir selam
Çanakkale'yi düşmana yaptın ya mezar
Türk milleti aynı destanı yine yazar

I. metin öğretici, II. metin edebi bir metindir.

Metinlerin sınıflandırılmasında hangi ölçüt esas alınmıştır?

- A) Konu
- B) Yazılış amacı
- C) Tema
- D) Okuyucu kitlesi
- E) Metnin uzunluğu

A

21.

Annem bakımevine gelişinin ilk günlerinde sık sık ağlamış. Fakat alışkanlık yüzündendi bu. Birkaç ay sonra da onu bakımevinden çıkarsalar bu yüzden ağlayacak duruma gelmişti. Hep alışkanlık yüzünden. Biraz da bu nedenle son yıl içinde bakımevine hiç gitmez oldum. Ayrıca bütün pazar günüm ziyan oluyordu üstelik otobüse binmek, bilet almak, iki saat yol tepmek de cabası.

Metin kahramanının yaşadığı çatışmayla ilgili hangisi söylenebilir?

- A) Bencillik, kahramanı kayıtsızlık içine sürüklemiştir.
 B) Yardıma muhtaç olan annesine merhamet beslemektedir.
 C) Sorumluluklarını yerine getirmediğinden pişmanlık içindedir.
 D) Topluma olan nefretini, sevdiklerinden çıkarmaktadır.
 E) Tepkisizliğin nedeni yeterince fedakârlık yaptığını düşünmesidir.

22.

Zabıt cevap vermedi. Kumandan kadar içmediği için Türklerin hakikatini hala hatırlayabiliyordu. Elini kalçasına dayadı. Atının siyah yelesine daldı gitti. Kilisenin çanları beyinde ötüyordu. Halkın gürültüsü taşmış, bir tufan gibi sarayın saçaklarına çarpıyordu. Oynayanların içinde zorla kendine yol açan bir atlı kumandan selamladı:

- "Elçi menzilden çıktı" dedi.

Metin bir olay hikâyesinden alındığına göre hangisi bunun kanıtıdır?

- A) Karakterlerin geri planda kalması
 B) Hayali bir durumun konu olarak işlenmesi
 C) Bir mekân ve zamana bağlı olmaması
 D) Merak ögesinin canlı tutulmaya çalışılması
 E) Durağan bir anlatımın olması

23.

- Peki, ne olacak bunun sonu?
 - Ne gibi amıca?
 - Mesela, bir imkân çıksa karşına. Tekrardan okula girip sonunda da kaptan olmak ister miydin?

İlkin gözleri sevinçle parladı. Sonra sönükleşerek bir noktaya takıldı kaldı.

- İsterdim ama ... Kardeşlerim (...)

Metnin teması nedir?

- A) Umut
 B) Çaresizlik
 C) Mutluluk
 D) Pişmanlık
 E) Şikâyet

24. "Kumsalda, aşağı yukarı yüz metre uzakta, hindistan cevizi ağaçlarının arasında bir çocuk görüldü. Altı yaşlarında gürbüz, sarışın bir oğlandı. Üstü başı yırtılmış, yediği çeşitli meyveler yüzüne gözüne bulaşmıştı. Ağaçların bulunduğu yerden kuma atlayınca pantolonu ayak bileklerine düştü."

Hangisi metnin yazıldığı bakış açısının bir özelliğidir?

- A) Ruhsal ayrıntılara yer verilmiştir.
 B) Anlatıcı olay kahramanlarından biridir.
 C) Yaşanacaklar önceden bilinmektedir.
 D) İzlenenler kamera tarafsızlığıyla aktarılır.
 E) Birinci kişili anlatım söz konusudur.

25.

"Muzaffer Tayyip Uslu, yazdığı şiirin gelecek ay yayımlanmasını ümit edip bir zarfa koyarak Varlık Dergisi'ne gönderdi."

Cümlesindeki zarf iletişimin hangi ögesidir?

- A) Gönderici
 B) Dönüt
 C) Kanal
 D) Bağlam
 E) İleti

*10.780 Öğretmen ve 183.882 Öğrencimiz ile
Biz Büyük Bir Aileyiz...*

T.C. TEKİRDAĞ VALİLİĞİ İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ